

Για τον βελονιστή Ευριπίδη Σιούρα η TEM είναι μια μονάδα ανταλλαγής, «όχι μέσο δύναμης όπως τα κλασικά νομίσματα». Στόχος της Μαιρίτας Χούπη, μέλους του Δικτύου, είναι να γίνονται όσο το δυνατόν περισσότερες συναλλαγές με TEM. Με το μεγαλύτερο μέρος της σύνταξής της καλύπτει σήμερα παλιότερά της δάνεια. Συγκέντρωσε τις δικές της TEM βοηθώντας μια γυναίκα με αναπηρία. «Φτωχός δεν είναι όποιος δεν έχει χρήματα, αλλά όποιος δεν έχει να προσφέρει κάτι. Αυτή είναι η φιλοσοφία μας», λέει.

Η TEM χρησιμοποιείται μόνο στο Δίκτυο Ανταλλαγών και Αλληλεγγύης Καλύπτει ανάγκες, όχι την επιβίωση

Ακόμα κι αν φτάνει σήμερα τα 200 μέλη, το Δίκτυο βρίσκεται σε εμβρυϊκό στάδιο. Μπορεί να καλύψει κάποιες ανάγκες, αλλά όχι και να εξασφαλίσει την επιβίωση. Το ενοίκιο, οι λογαριασμοί, η τροφή και η βενζίνη αγοράζονται και πωλούνται σε ευρώ, όχι σε εναλλακτικές μονάδες. Κάποια μέλη του Δικτύου δυσκολεύονται να συγκεντρώσουν TEM, αφού τα δικά τους επαγγέλματα δεν έχουν μεγάλη ζήτηση. ο κ. Γρηγορίου, ως κοινωνιολόγος, αντιμετωπίζει αυτό το πρόβλημα. Γι' αυτό ενισχύει τον ηλεκτρονικό λογαριασμό του σε TEM συμμετέχοντας σε χειρωνακτικές εργασίες, επισκευές ή βαψίματα.

Εκδίδουν και τοπικά νομίσματα με σταθερή ισοτιμία με το ευρώ

Δίκτυα σαν κι αυτό λειτουργούν εδώ και χρόνια στο εξωτερικό. Στη Γερμανία έχουν προχωρήσει ένα βήμα παραπέρα και εκδίδουν τοπικά νομίσματα. Ένα από τα πιο επιτυχημένα εσωτερικά νομίσματα είναι το chiemgauer στη Βαυαρία με σταθερή ισοτιμία ένα προς ένα με το ευρώ. Εμπνευστής του είναι ένας καθηγητής λυκείου, ο Κρίστιαν Γκέλερι. Το chiemgauer δημιουργήθηκε το 2003 και σήμερα χρησιμοποιείται ως μέσο συναλλαγής μεταξύ 3.000 ατόμων και 600 επιχειρήσεων. Τυπώνεται σε νομίσματα των 2, 5, 10, 20 και 50. Φέρουν ταινία ασφαλείας, υδατογράφημα και ιριδίζουσα λωρίδα για να μην είναι εύκολη η αντιγραφή τους. Μπορεί κανείς να τα ανταλλάξει με ευρώ σε 50 διαφορετικά σημεία, με προμήθεια 3% που καταλήγει ως δωρεά σε κάποια μη κυβερνητική οργάνωση. Όπως μας λέει ο κ. Γκέλερι, οι πολίτες φορολογούνται για το εισόδημά τους στο παράλληλο νόμισμα. Αν και μόνο η κεντρική τράπεζα έχει δικαίωμα να εκδίδει νόμισμα, ο γερμανός δάσκαλος λέει ότι οι αρχές της χώρας «ανέχονται το chiemgauer επειδή

κυκλοφορεί σε μια περιορισμένη γεωγραφικά περιοχή και καλύπτει ένα μικρό μέρος των συναλλαγών. Θα το εκδίδαμε ακόμα κι αν δεν είχε μπει η χώρα μας στο ευρώ. Για εμάς είναι ένα εργαλείο στήριξης της τοπικής αγοράς. Είναι μέσο ανάπτυξης. Στόχος μας παραμένει το 50% των τοπικών συναλλαγών να γίνεται με το δικό μας νόμισμα».

Οι υποστηρικτές του chiemgauer αναφέρουν ότι από την εμφάνισή του έχει ενισχυθεί η τοπική οικονομία. Τα καταστήματα προτιμούν πλέον παραγωγούς της περιοχής και ο κ. Γκέλερι εκτιμά ότι στο μέλλον θα πέσουν και οι τιμές τους σε σχέση με τα εισαγόμενα αγαθά αφού θα αυξηθεί η ζήτησή τους.

Κοινωνίες σε απομόνωση

Ο Γκέρχαρντ Ρεσλ, καθηγητής Οικονομικών στο Πανεπιστήμιο του Ρέγκενσμπουργκ, έχει μελετήσει τα δεκάδες τοπικά νομίσματα που κυκλοφορούν στη Γερμανία. Όπως γράφει σε μια ανάλυσή του, «συστήματα σαν κι αυτά οδηγούν τις τοπικές κοινωνίες σε απομόνωση. Εμποδίζουν το εμπόριο με άλλες περιοχές, που είναι βασικό κομμάτι για την ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας».

Από τα πιο επιτυχημένα εσωτερικά νομίσματα είναι το chiemgauer στη Βαυαρία, το οποίο έχει ισοτιμία ένα προς ένα με το ευρώ.

«Αγκάθι» η φορολογική νομιμότητα των συναλλαγών

Αντίστοιχες πρωτοβουλίες για τη δημιουργία μονάδων ανταλλαγής ή νομισμάτων που κυκλοφορούν παράλληλα με το εθνικό εγείρουν συχνά ερωτήματα για τη φορολογική τους νομιμότητα. Στη Μαγνησία κόβονται αποδείξεις για τις συναλλαγές σε ευρώ, όχι για όσες γίνονται σε TEM.

Οι φορολογικές αρχές της Αυστραλίας εξέτασαν αντίστοιχα δίκτυα στη χώρα τους το 1991 και έκριναν ότι για φιλικές συναλλαγές που δεν αφορούν επαγγελματικές δραστηριότητες δεν τίθεται ζήτημα φορολόγησης. Ωστόσο, όταν κάποιος προσφέρει υπηρεσίες ή προϊόντα μέσα από την επιχείρησή του, είναι ελεγχόμενος φορολογικά.

Σύμφωνα με έναν από τους όρους συμμετοχής στο Δίκτυο της Μαγνησίας, «τα μέλη έχουν την αποκλειστική ευθύνη σχετικά με τις πιθανές υποχρεώσεις τους προς την Εφορία που προκύπτουν από τις συναλλαγές που πραγματοποιούν με άλλα μέλη του δικτύου».

Και σε άλλες πόλεις. Ήδη πολίτες από την Αθήνα, την Κατερίνη και τη Λαμία έχουν προσεγγίσει το Δίκτυο στον Βόλο και σκέφτονται να ξεκινήσουν κάτι αντίστοιχο στα δικά τους μέρη.

«Μας ενδιαφέρει να δώσουμε πρακτικές λύσεις στην οικονομική κρίση», λέει ο κ. Γρηγορίου. «Δεν θέλουμε ούτε να προκαλέσουμε ούτε να εντυπωσιάσουμε. Ακόμα είμαστε στην αρχή της προσπάθειας.

Η ιδέα μας βασίζεται στην ανταλλακτική οικονομία όπως τη ζήσαμε στα χωριά. Δεν είναι τίποτα περισσότερο».

Η ανταλλακτική οικονομία φαίνεται πως κερδίζει φίλους και εκτός Μαγνησίας, καθώς το σκέφτονται και στην Αθήνα.

Πηγή: ΤΑ ΝΕΑ